

Tilsynserklæring for skoleåret 2022/2023 for Friskolen i Viborg:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 791015	Skolens navn: Friskolen i Viborg
----------------------	-------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Anna Marie Hald

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
06-09-2022	Hele skolen	Morgensamling	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
06-09-2022	6. og 7. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
06-09-2022	8. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
06-09-2022	9.klasse	Kulturfag	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
06-09-2022	3. klasse	Animok	Praktiske/musiske fag	Anna Marie Hald
06-09-2022	2. klasse	Billedkunst	Praktiske/musiske fag	Anna Marie Hald
04-05-2023	Hele skolen	Morgensamling	Naturfag	Anna Marie Hald
04-05-2023	1. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
04-05-2023	0. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
04-05-2023	5. klasse	Børnemøde/dansk	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
04-05-2023	4. klasse	Børnemøde/dansk	Humanistiske fag	Anna Marie Hald
04-05-2023	6. klasse	Kulturfag	Humanistiske fag	Anna Marie Hald

04-05-2023	7. klasse	Naturfag	Naturfag	Anna Marie Hald
------------	-----------	----------	----------	-----------------

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Under mit første besøg arbejdede hele skolen med Walt Disney som overordnede tema.

Det blev naturligvis også en morgensamling, hvor det fremgik.

Den tirsdag morgen omhandlede samlingen "Det Virkelige Atlantis" som filosofen Platon havde beskrevet flere 100 år før vores tidsregning.

Der blev vist "historiske fakta a la Platon" og hans teorier om øen Santorini, hvor man mente, at minoerne boede. De var et meget udviklet folk, der uddøde under et vulkanudbrud.

Oplægget var naturligvis meget målrettet de ældre elever, men hele skolen var der, og fik samme oplysninger.

Det var langt fra alle, der kunne forstå alt. Men små frø blev plantet, og jeg kan levende forestille mig, at der kunne være flere indskolingsbørn, der fangede en interesse for Atlantis ud over det, de kender fra Walt Disney.

Under mit andet besøg var det elevrådet, der stod for morgensamlingen. Skolen stod og skulle på den årlige lejr tur.

2. og 3. årgang fremlagde om den flora og de dyr, som de højst sandsynligt ville møde, når de alle om få dage skulle til Virksund.

Der blev også sunget og fejret fødselsdag.

Alt sammen en god, lærerig og dannende start på dagen, som giver eleverne en følelse af genkendelighed, trykthed og fællesskabsfølelse.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

Ja, alle lærere og undervisere taler flydende dansk.

I sprogfagene tales der så vidt muligt, på det sprog der undervises i.

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Jeg har også i år været omkring mange af skolens klassetrin og i mange af de forskellige humanistiske fag. Hver gang møder jeg velforberedte lærere, der kan deres stof og som rammer eleverne. Både hvor de er her og nu og så lige give dem et skub, så der også kommer flere nuancer på deres viden og interesser. I 8. & 9. klasse blev der arbejdet med sangteksten "Når mænd græder" af Tobias Rahim. Der blev arbejdet med temaer som mænd, kønsroller, macho-typer og den forventede manderolle i samfundet. Det overordnede tema var "Hvad forventer samfundet af mænd". Der blev også perspektiveret til Mette Frederiksens tale til "Godthåbsmændene" og romanen "Pragtfuld, pragtfuld" af Kim Fupz Aakeson, som klassen også havde læst. I Kulturfag skiftes eleverne til at fremlægge "ugens nyhed". Hvad har fanget deres interesse og hvorfor? På den måde oplæres de i at være nysgerrige og deltagende i samfundet og det, som foregår omkring dem.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Under mit andet besøg var det "Amazonas - Verdens lunger?", der var temaet, som hele skolen arbejdede med. I dette emne er der rigtig meget naturvidenskab. Der er blevet lavet fagbøger, kreative produktioner, studeret biotoper, læst om biobalance, skovfældning, CO2, læst om stammefolk og besøgt regnskove både i Hald Ege og i Randers. Jeg har med stor fornøjelse fulgt med i ugebrevne og set, hvordan det naturvidenskabelige har været i fokus igennem forløbet. Dog ikke udelukkende da der også har været kulturformidling, etiske dilemmaer og mange andre vinkler på emnet. Jeg var også med inde i 3. klasse, hvor der blev produceret animationsfilm over temaet "Grønne sammen". Det var "vand", der var i fokus og der blev produceret mange små fine film om, hvordan vand er meget vigtigt og en

kostbar resurse, som vi skal passe på.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Ofte bliver der lavet kreative produkter ud fra de emner, der arbejdes med overordnede på skolen. Det er synligt, da det hænger på væggene rundt på skolen, så alle kan få fornøjelse af det.

Under mit første besøg var jeg med i billedkunst, hvor eleverne var meget fordybet i at lave smukke billeder af livet under vandet. Der blev arbejdet med primære og komplementær farver. Faget var en kombination af dansk og billedkunst. Der var 2 lærere, så der var også tid og overskud til en lille uformel snak, på skift med eleverne, om deres individuelle mål på skolen.

Der blev spillet musik i lokalet, og det var helt klart med til at skabe en god stemning. Eleverne var i flow og fik lavet nogle smukke undervandsmotiver.

Det var også en meget kreativ proces, da der blev lavet animationsfilm. Isterninger blev besjælet og der var store dramaer med vand, der blev forurennet.

Jeg har ligeledes kunne læse mig til, at det er lavet et undervisningspartnerskab med SMK (Statens Museum for Kunst). Det glæder jeg mig til at følge med i.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Skolens gennemsnit er det samme som Viborg kommunes.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Modsat tidligere år lå karaktergennemsnittet en smule lavere end landsgennemsnittet sidste år.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Samme gennemsnit som Viborg kommunes.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

Når faget udtrækkes.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Det er min klare overbevisning, at skolens samlede undervisningstilbud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Ud over en stor og bred faglighed, så får eleverne også en tro på egne evner og evnen til at være kreative og få gode ideer.

Gode arbejdsvaner, arbejdsmoral og selvdisciplin bliver også givet videre, da der er timer, som er mere studiepræget.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Hele skolens værdigrundlag hviler på netop at danne elever til danske verdensborgere, der tager ansvar.

Værdigrundlaget bygger på ligeværd og at eleverne trænes i at tage stilling til bl.a. etiske spørgsmål.

Der er kulturfag, skolefaget SKOLE' og børnemøder på skemaet. Børnene skiftes fx på børnemøderne til at være ordstyrer, lave dagsorden og tage referat. Under et børnemøde jeg deltog i, kom eleverne med et forslag om, at de på skift ville stå for opvarmningen til idræt. Mange bød ind og der skulle laves et skema, så alle vidste, hvornår de var ansvarlige for opvarmningen. Igen et eksempel på bidragende elever, der gør en indsats for fællesskabet.

Når lærerne og ledelsen har besluttet, hvilket overordnede emne skolen i den næste periode skal arbejde med, kommer der altid en dialogfase, hvor elevernes input er vigtige, inden rammeplanen færdiggøres. På den måde mærker eleverne, at deres deltagelse gør en forskel, og at de kan være med til at bestemme fokuspunkter og indhold.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Det gør de på mange niveauer. Dels ved at der er et stort klassefællesskab, men også nogle gode traditioner som de alle ser frem til at deltage i. Jeg var fx til stede den dag, det blev offentliggjort, hvem der var blevet parret i mentorordningen.

Noget eleverne virkelig glædede sig til og var stolte af. På den måde hyldes fællesskabet og medansvaret imellem eleverne på skolen.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Det gør den bestemt. Det ses fx i undervisningen, hvor de ofte skal argumentere for holdninger og synspunkter. Det ses også i hele rammen for skolen, hvor eleverne bliver trænet i at løfte i flok og få fællesskabet til at blomstre.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

Ikke som en statisk ting. Jeg kan ikke udelukke, at der hvor det giver mening, kan de finde på at opdele eleverne efter køn.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Der gøres ikke forskel på drenge og piger eller mandelige og kvindelige lærere.
Emner som kønsstereotyper blev fx behandlet på de ældste årgange, da jeg var på besøg.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Skolen har et aktivt elevråd, der bl.a. er med til at bestemme indholdet på morgensamlingerne om torsdagen.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Skolens ansatte kender til det materiale ministeriet har udsendt om skærpede underretningspligt.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Ja, ministeriets folder gennemgås flere gange om året til personalemøder.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Jeg fornemmer tydeligt, at Viborg Friskole er en skole, som eleverne og de ansatte er glade for. Eleverne hviler i dem selv på en særlig måde. Lige fra de små klassetrin bliver de trænet i at stå frem og fremlægge til morgensamling, hvor hele skolen er samlet.

Under mit 2. besøg var det som nævnt 2. årgang, der fremlagde om Virksunds vegetation og dyreliv. En af eleverne havde haft stor præstationsangst og havde ikke kunnet overskue at skulle fremlægge foran hele forsamlingen.

Det dilemma var løst på fornemmeste vis. Eleven stod nemlig frem med sin planche og så blev en lydfil, som han havde optaget dagen før, afspillet.

På den måde var han en del af fællesskabet.

Jeg synes, det er et glimrende bevis for rummelighed og hensynstagende til det enkelte barn, så de hver især får succesoplevelser og vokser i deres eget tempo.

Faktisk så læste jeg for nyligt, at en af de helt store angstprovokerende ting for mange mennesker, er at stå frem og tale i en større forsamling.

Det mærker man ikke på skolen. Langt de fleste elever er helt i ro med det og holder oplæg uden at vise nervøsitet.

Jeg faldt i en pause i snak med en dreng, der var meget optændt af det eksamensprojekt "At flytte grænser", som han var i gang med. Med lys i øjnene forklarede han, hvad hans projekt gik ud på. Der skulle bygges en murstensvæg og på den anden side skulle der være en plade.

Han ville støbe en hånd i gips, som skulle bryde igennem muren. "Kan du se det?" spurgte han. "Er der mon lukket? Tager vi imod?" Jeg kunne sagtens se det.